

25. 2. 2015

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Revize nařízení o úpadkovém řízení aneb evropská insolvence po patnácti letech v novém kabátě - 2. část

Druhá část článku pojednávajícího o revizi Nařízení Rady (ES) č. 1346/2000 o úpadkovém řízení ze dne 29. května 2000 (dále jen „Nařízení“), která v současné době probíhá na půdě evropských zákonodárných orgánů, bude věnována plánovaným změnám v oblasti rozšíření působnosti Nařízení na vnitrostátní řízení, která umožňují i jiná řešení úpadku dlužníka než likvidaci.

WEINHOLD LEGAL

Čl. 1 odst. 1 Nařízení ve znění účinném od roku 2002 uvádí, že se Nařízení použije toliko na kolektivní úpadková řízení, která **zahrnují částečné nebo úplné zabavení majetku dlužníka** a jmenování správce podstaty. Tato formulace v sobě odráží **tradiční koncept úpadkového řízení**, který předpokládá dlužníkuv úpadek a vyžaduje, aby byl dlužník zbaven dispozičních práv k majetku a byl ustanoven správce podstaty. Za léta uplynulá od doby, kdy bylo toto ustanovení přijato, však přistoupila značná část zemí Evropské unie **k rekodifikaci vnitrostátního insolvenčního práva**[1], čímž se otevřela **novým trendům a přístupům** snažícím se překlenout a vyřešit předlužení korporací i jednotlivců, a to především za pomoci institutů předúpadkových a hybridních řízení.

Za **předúpadkové řízení** je obecně považováno kvazikolektivní řízení prováděné pod dohledem soudu nebo správního orgánu, které dlužníkovi ve finančních obtížích dává příležitost k restrukturalizaci ještě ve fázi před rozhodnutím o úpadku, díky čemuž se dlužník vyhne zahájení úpadkového řízení v tradičním slova smyslu. Za **hybridní řízení** je považováno takové řízení, ve kterém si dlužník ponechává určitou kontrolu nad svým majetkem a záležitostmi, ačkoliv jsou pod kontrolou či dohledem soudu nebo insolvenčního správce. V České republice můžeme jako typické příklady hybridních řízení uvést reorganizaci či oddlužení. Společným cílem výše popsaných řízení je především zachránit životaschopného dlužníka a zachovat jeho činnost v maximálním možném rozsahu, a tím eliminovat negativní dopad na ekonomiku, především pak na trh práce.

Za uplynulá léta tudíž dospěla situace v evropských zemích do takového stavu, kdy je **zahájeno a vedeno značné množství předúpadkových a hybridních řízení, která však nespádají do působnosti Nařízení** a jejichž účinky tudíž nemohou být v rámci Evropské unie uznány. V důsledku toho mohou zahraniční věřitelé vymáhat své pohledávky proti majetku dlužníka, který se nachází v jiném členském státě, běžnou soudní cestou civilní či obdobné žaloby a nemusí se účastnit řízení a zapojit se do jednání o restrukturalizaci nebo odsouhlasení záchranných plánů, což může **zmařit snahu o zachování činnosti dlužníka**[2].

Z výše uvedených důvodů přistoupila Komise Evropské unie v návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění Nařízení, zveřejněném dne 12. prosince 2012 (dále jen „Návrh“) k přeformulování čl. 1 Nařízení. Ten nově do působnosti Nařízení zahrnuje **kolektivní soudní nebo správní řízení, včetně předběžných řízení, která jsou založena na právu upravujícím úpadek nebo oddlužení a ve kterých za účelem záchrany, úpravy dluhu, reorganizace nebo likvidace (a) je dlužník zcela či částečně zbaven dispozičních oprávnění ke svému majetku a je jmenován správce podstaty, nebo (b) jsou majetek a záležitosti dlužníka pod kontrolou či dohledem soudu.** Návrh tudíž reaguje na změnu koncepce, která ovládá insolvenční právo většiny evropských zemí a ustanovuje, aby do budoucna byla pod úpravu Nařízení se všemi z toho plynoucími důsledky zahrnuta též řízení, v jejichž rámci nepřichází dlužník o veškerá dispoziční oprávnění k majetku.

Legislativní práce na Nařízení probíhající na půdě evropských zákonodárných orgánů nebyly zatím dokončeny, proto nelze výše popsanou koncepci zpracovanou v Návrhu považovat za definitivní. Jak však již bylo popsáno v první části tohoto článku, zásadní koncepční úpravy se již nepředpokládají.

Mgr. Tereza Přecechtělová

[Weinhold Legal, v. o. s. advokátní kancelář](#)

Florentinum
Na Florenci 15
110 00 Praha 1

Tel.: +420 225 385 333

Fax: +420 225 385 444

e-mail: wl@weinholdlegal.com

[*] **Revize nařízení o úpadkovém řízení aneb evropská insolvence po patnácti letech v novém kabátě - 1. část** > pojednává obecně o plánované novele, je dostupná >>> [zde](#).

[1] K těmto zemím se řadí také Česká republika, když dne 1. ledna 2008 nabyl účinnosti zákon č. [182/2006](#) Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), který nahradil zákon č. [328/1991](#) Sb., o konkursu a vyrovnání.

[2] Tento jev bývá též označován jako „hold(ing) out problem“.

Další články:

- [Přičitatelnost jednání třetích osob dlužníkovi pro účely posouzení neúčinnosti: ano nebo ne?](#)
- [Srážka za prodej v insolvenční při ocenění majetkové podstaty](#)
- [Smlouvy o vzájemném plnění v insolvenční – judikaturní závěry](#)
- [Odpovědnost členů statutárního orgánu za nepodání insolvenčního návrhu včas](#)
- [Úmyslně zkracující právní jednání mezi dlužníkem a osobou blízkou](#)
- [Nejvyšší soud ČR: Úhrada úroků ze zápůjčky jako zvýhodňující jednání? Klíčový výklad k § 241 odst. 5 písm. b\) insolvenčního zákona](#)
- [K postavení zajištěného věřitele v insolvenčním řízení](#)
- [K \(ne\)způsobilosti notářského zápisu jako exekučního titulu pro nařízení exekuce prodejem zástavy](#)
- [Promlčení pracovněprávních pohledávek postavených na roveň pohledávkám za majetkovou podstatou](#)
- [Preventivní restrukturalizace](#)
- [Odpovědnost státu za nesprávný úřední postup exekutora: Je stát skutečně „posledním dlužníkem“?](#)